

Referat fra dialogmøte rovdyrerstatninger på Støren 10. mars 2015

Tid: Tirsdag 10. mars 2015 kl 19 – ca 21.30

Sted: Støren Hotell, Støren

Målgruppe: Gårdbrukere med husdyr på utmarksbeite fra Klæbu, Melhus, Midtre-Gauldal, Holtålen og Røros.

Program:

- Innledning ved møteleder Frank Røym, ST Bondelag
- Informasjon om de mest sentrale endringene i den nye erstatningsforskriften og vilkår for erstatning ved tap av husdyr til rovvilt, normaltapsberegning og individuell beregning av erstatning v/Kjell Vidar Seljevoll, FMVA.
- Sauekontrollen v/Bjørn Wæhre, Nortura: Nytte og bruk av sauekontrollen
- Orientering om forebyggende og konfliktdempende tiltak v/ Eva D Alstad, FMLA
- Oppsummering

Tilstede fra ST Sau & Geit: Jørand Bakås Gjersvold

Referent: Berit Sølberg, ST Bondelag.

Presentasjonene blir lagt på hjemmesidene til ST Sau & Geit og ST Bondelag.

Til sammen deltok 17gårdbrukere. Mattilsynet hadde også en deltager tilstede. Det ble sendt rundt liste for oversikt over hvem som var tilstede og kontaktinfo for å sende info i etterkant av møtet.

Innspill/spørsmål ang forskriften for erstatninger av husdyr tapt til rovdyr:

- Følelse av å være uærlig når en oppgir et tapstall og får en fast prosentsats tilbake selv om en vet det var jerv og ulv i området det året. Føler at skjønnsvurdering er ”ullent”.
- Normaltapsberegning: Når det blir ”hull”(rovdyrår/rovdyr tap) i den sammenhengende rekken av normaltapsstall, 8-10 år, må en bruke andre kilder som organisert beitebruk eller gå lengre tilbake i tid for å få sammenhengende normaltapsstall for 8-10 år.
- En skal ikke trekke ut tap til rovdyr, en skal finne sammenhengende tapstall uten rovdyr. Frank Røym brukte tid i kommunens arkiver, og da har han dokumentert normaltap for sin besetning. De tallene vil også gjelde for de som senere skal drive den gården ettersom statistikken følger gården.
- Helt nye brukere, som starter helt på nytt i sauenæringa/-produksjonen, kan det være verre for. Da kan data fra beitelag legges til grunn.

- FMVA har bedt miljødirektoratet skille mellom tap på beite og tap på innmarksbeite i søknadsskjemaet. Hvis tap på innmark vet en som regel mer om årsakene til tap. Dette er en svakhet i dagens søknadsskjema som bør korrigeres.
- Tips om at det kan være lurt å ha et lokalt kurs i hvordan fylle ut erstatningssøknad.
- Hvorfor må vi bruke tid på papirarbeid? Mye ”byråkratnorsk” – skriv slik at allmann skjønner innholdet. Det er en evig utfordring for forvaltningen å skrive lettfattelig norsk, samtidig som hvordan lovens ordlyd er benyttet i saken må fremkomme. Skriver i praksis både for beitebruker og overordnet instans i vedtaksbrev. Det er en viktig del av demokratiet at saker skal kunne prøves for overordnet instans og eventuell også for domstol.
- Rovdyra er så dyre for staten at det må gå an å sponse dødssendere (radiobjeller og lignende) til alle beitelag? Det gis i dag en del tilskudd til elektroniske sporingsenheter over forebyggende tiltaksmidler, men å merke sau vil neppe bli aktuelt ettersom det i mindre grad enn andre tiltak har en direkte tapsreducerende effekt.
- Samme forvaltning på begge sider av fylkesgrensene. Håpløst mellom Hedmark og Sør-Trøndelag der det er beiteområde på den ene siden og jerveområde på den andre. Kartene av områdene med og uten yngling vedtas av rovviltneida. Manglende samordning mellom regionene da kartene ble tegnet er en utfordring mange steder.
- §7 b – Nok at det er dokumentert tap i beitelaget – brukere i samme beiteområde vil som hovedregel behandles likt uavhengig av fordelingen av de påviste skadene mellom beitebrukerne i beiteområdet. Unntaket vil kunne være der det er særlige forhold ved drift eller lignende som tilsier ulik behandling
- Er det bestandstall bjørn fra Jämtland og Härjedalen? Ja – Rovdata har samarbeid over grensen, men Sverige bruker lite tid og penger på DNA-innsamling. De rullerer på DNA-innsamlingen mellom områder, slik at samme område tas ca hvert 10. år. Det er i underkant av 3000 bjørner i Sverige. Alle bjørner skutt på svenske side de siste årene, blir DNA-testet i disse dager.
- Følgkostnader: Grunnverdien av det enkelte dyr beregnes ut fra generaliserte data om det ikke blir bedt om en individuell beregning av dette. Hvis en kan dokumentere gode slaktevekter/særlig verdifulle dyr, kan individuell beregning være aktuelt. Individuell beregning jfr. § 14 krever at det vektlegges mer dokumentasjon ved søknaden.
- Tilsyn – hvis gårdbrukeren foregående år hadde stort rovdyr tap og velger å bruke mye tid på ekstra tilsyn året etter, men dette året blir det lite eller ingen rovdyr tap. Hvordan får en dekt det ekstraarbeidet? Å søke FKT-midler kan være en mulighet.

Innspill/spørsmål til sauekontrollen

(En del dro like før dette innlegget)

Sauekontrollen er et dokumentasjonsverktøy for din egen bedrift. Ingen data blir bedre enn det du legger inn.

Husk å merke dyrene riktig (øremerkene skal ha samme tall på begge sider).

Å nekte innsyn, gir ikke det grunn til mistanke?

Et minimum er å registrere lamming, antall lam, dyrenummer og kjønn. Det er en fordel å registrere lammingsvekt og vårvekt.

Obligatorisk å registrere høstvekt hvis en er med i avlssamarbeid.

- Påsett på årringer, hvorfor vente til tekka er 2 år?

Innspill til orientering om FKT

- Hvorfor er det OK at sau fra Hedmark kan slippes på beite i Endalen, mens det ikke er OK å flytte vær i værring? Smitte på beite er bagatellmessig i forhold til i fjøs (Mattilsynet).
- Tilsyn + et tiltak i kombinasjon (eks tidlig nedsanking).

Oppsummering:

- Gikk opp en del lys for hvordan en kan søke erstatning, bra tiltak.
- Mattilsynets deltager synes dette var lærerikt.
- Positivt å treffe/se ansikt på saksbehandler. Det blir lettere å ta kontakt senere eller evt. klage på vedtak.
- Viktig for FMs folk og dra ut og få innspill